

PSEUDOCOCCLUS SOLENOPSIS

Polifagiczny szkodnik
rozprzestrzeniający się w Europie

Rośliny pomidora porażone przez *P. solenopsis*; fot https://apps.lucidcentral.org/ppp/text/web_full/entities/cotton_mealybug_373.htm.

Skupisko osobników *P. solenopsis* na roślinie pomidora (po lewej) oraz samica *P. solenopsis* (po prawej); fot. https://apps.lucidcentral.org/ppp/text/web_full/entities/cotton_mealybug_373.htm.

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Pseudococcus solenopsis występuje w Azji (Arabia Saudyjska, Chiny, Indie, Irak, Iran, Japonia, Kambodża, Pakistan, Sri Lanka, Tajlandia, Tajwan, Wietnam), Afryce (Algieria, Benin, Egipt, Etiopia, Kenia, Mali, Maroko, Nigeria, Senegal, Sierra Leone, Sudan), Ameryce Północnej (Kanada, Meksyk, USA), Ameryce Środkowej (Belize, Barbados, Dominikana, Gwatemala, Jamajka, Kuba, Nikaragua, Panama), Ameryce Południowej (Argentyna, Brazylia, Ekwador, Chile, Kolumbia) oraz Oceanii (Australia, Nowa Kaledonia). Ponadto został on stwierdzony na południu Europy (Cypr, Francja, Grecja, Turcja, Włochy).

Phenacoccus solenopsis jest czerwcem mączystym (Hemiptera: Pseudococcidae). Nimfa pierwszego stadium jest żółtawa, eliptyczna, 0,4 x 0,2 mm, z czerwonymi oczami i dobrze rozwiniętymi odnóżami. Nimfy drugiego i trzeciego stadium są żółtawe, eliptyczne, o długości odpowiednio 0,75-1,00 mm i 1,00-1,73 mm, z krótkimi, brzeźnymi nićmi woskowymi. Dorosła samica jest żółtawa, około 2-5 mm długości i 2-4 mm szerokości, pokryta pudrowo-białą woskową wydzieliną, z wyjątkiem miejsc widocznych w postaci szarych plamek – pary na tułowiu i trzech par na odwłoku. Na brzegu ciała widoczne są nici woskowe, spośród których najdłuższe są na jego końcu.

Rośliny żywicielskie

Szkodnik poraża ok. 300 gatunków roślin zielnych i zdrewniałych. Do najważniejszych żywicieli zalicza się bawełnę (*Gossypium* spp.), pomidory (*Solanum lycopersicum*), paprykę (*Capsicum* spp.), ketmię (*Hibiscus rosa-sinensis*), złoczenie (*Chrysanthemum* spp.), figowiec (*Ficus* spp.) i winorośl (*Vitis* spp.).

Objawy występowania i szkodliwość

Osobniki *P. solenopsis* często występują grupami na młodych organach roślinnych (pędy, pąki, kwiaty, owoce). Można je znaleźć na wszystkich nadziemnych częściach roślin, przy czym wykazują preferencję zwłaszcza dla młodych pędów oraz pędów owoconośnych. Sporadycznie występują również na szyi korzeniowej i korzeniach roślin zielnych. Powodują one ogólne osłabienie roślin, ich zniekształcenie, chlorozę, defoliację, a w końcu ich zamieranie. Na spadzi wydzielanej przez owady rozwijają się grzyby czernidłowe. Zgodnie z oceną (kategoryzacją) przeprowadzoną przez Europejskie Biuro ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) szkodnik spełnia kryteria potencjalnego agrofaga Unii Europejskiej. Na roślinach uprawianych w gruncie może on rozwijać się na południu Europy. W strefie klimatu umiarkowanego jego rozwój byłby możliwy przede wszystkim w uprawach pod osłonami, np. na pomidorach.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Nimfy pierwszego stadium mogą przemieszczać się na sąsiednie rośliny oraz są przenoszone przez wiatr. Dorosłe samice i wszystkie niedojrzałe stadia *P. solenopsis* mogą być przeniesione ze świeżymi owocami, warzywami, kwiatami, surowcem bawełnianym i roślinami do sadzenia, w tym cebulkami, bulwami, korzeniami bulwiastymi i kłęczami. Dorosłe samce są uskrzydłone i mogą przemieszczać się lotem.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce gatunek *Pseudococcus solenopsis* nie podlega obowiązkowi zwalczania (nie jest to agrofag kwarantannowy w Unii).